

La Costa Brava serà objecte d'un tercer debat urbanístic que es farà la tardor vinent

L'organitza la demarcació gironina del Col·legi d'Arquitectes i pretén implicar tots els sectors socials

PEPA BOUIS/Girona

● És viable en aquests moments plantejar un creixement zero per a la Costa Brava? De quina manera afecta el creixement urbanístic del litoral gironí als municipis

de l'anomenada segona línia de mar? Aquestes qüestions i moltes altres seran objecte de discussió en el tercer Debat Costa Brava, que organitza el Col·legi d'Arquitectes de Girona i que se ce-

lebrarà la tardor vinent, 27 anys després del primer i 14 després del celebrat al parador d'Aiguablava, a Begur. Aprofitant aquesta cita, el cap del Servei d'Urbanisme a Girona, **Jaume Torrent**, fa,

en les planes que segueixen, una diagnosi —la seva diagnosi— de la situació actual de cada un dels 23 municipis de la Costa Brava, i opina sobre la manera com el creu que haurien d'encarar el futur.

L'urbanisme i l'especulació a la Costa Brava són últimament temes recurrents, objecte de debat gairebé permanent. Un grup de set arquitectes gironins preparen, sota l'organització del Col·legi d'Arquitectes de Girona, l'anomenat tercer Debat Costa Brava, que es farà la tardor vinent. Arriba en un bon moment, en un moment de protestes i reivindicacions.

El 1976, ara fa 27 anys, el primer Debat Costa Brava va marcar les pautes de la planificació urbanística —inexistent fins aleshores gràcies al franquisme—. Tretze anys després, el 1989, es va celebrar el segon, que va anar més enllà dels plans generals municipals. S'hi va parlar de comunicacions, ports esportius, àrees naturals protegides, etc. Ara, els arquitectes responsables de l'organització del tercer Debat Costa Brava es plantegen la necessitat de qüestionar el creixement urbanístic del litoral i traslladen la discussió a la segona línia de mar, que es comença a veure molt afectada per aquest creixement. No són tan crítics com els seus predecessors amb la política urbanística que afavoria la densitat

Costa Brava, creixement zero

● Paulí, Viñas i Ortega no són partidaris dels grans blocs de pisos que es van edificar a primera línia de mar, però tampoc, diuen, de

P.B. les extensions de cases arreglades de baixa qualitat, que omplen ara el paisatge. «Quan et mires Platja d'Aro des del mar, no està tan malament. Quan te la mires

des de darrere, està molt pitjor.» Per ells, un dels errors és la «cultura de la parcel·lar». Parlen de la conveniència d'un possible creixement zero els pròxims anys.

—la construcció vertical— més que no pas l'extensió —la construcció horitzontal— perquè consideren que s'ha ocupat excessivament el territori, i arriben fins a l'extrem de propugnar la necessitat d'un possible creixement zero per

a la Costa Brava durant els pròxims anys.

Implicació social

Tot i que el tercer Debat Costa Brava l'organitza el Col·legi d'Arquitectes de Girona, la voluntat dels organitzadors és implicar-hi

tots els sectors de la societat. Cambres de comerç, polítics, empreses, sindicats, economistes i geògrafs, entre altres, seran cridats a participar-hi i adir-hi la seva.

Els arquitectes Jordi Paulí, Arcadi Viñas i Jordi

Ortega expliquen a Bi Punt com preveuen que es desenvolupi el debat. De fet, la dinàmica és similar a la que va desembocar en el primer Debat Costa Brava. L'any 1976. La intenció és celebrar quatre o cinc jornades prèvies a

diferents indrets del litoral gironí dedicades a temes concrets i monogràfics. El resultat d'aquestes jornades constituirà el gros del debat final, que es preveu que es pugui celebrar durant la tardor o a principi d'hivern d'aquest mateix any.

Visió global

Segons els tres arquitectes esmentats, el tercer debat haurà d'analitzar el territori amb una visió global, el que està construït i el que no, la nova planificació territorial, les infraestructures, l'economia, la societat, el model turístic i la relació entre paisatge i territori. Un dels aspectes que més s'haurà de tenir en compte, a hores d'ara, és la incidència que ja te en aquests moments allò que ells anomenen «fenomen Costa Brava» en la segona línia de mar, la convivència i la compatibilitat entre els «parcs temàtics de pedra» i el món rural.

Paulí, Viñas i Ortega qüestionen obertament que el creixement urbanístic dels darrers anys —en extensió en lloc de vertical— constitueixi una millora substancial, sobretot pel que defineixen com a mala qualitat —tan estètica com estructural— del que s'ha construït.

1935

El precedent

P.B.

● Del primer Debat Costa Brava han passat 27 anys, però, en realitat, el del 1976 no va ser el primer debat d'aquestes característiques, tot i que sí, sens dubte, el més emblemàtic. Va tenir un precedent. El 1935, un any abans de la Guerra Civil i cinc abans de la Segona Guerra Mundial, se celebrava al Teatre Municipal de Girona, a iniciativa de l'aleshores conselleria d'Obres Públiques de la Generalitat, la Conferència de la Costa Brava. Les conclusions de la qual —moltes encara de plena vigència avui dia— van quedar avortades pels esdeveniments històrics i el parentesi polític, social i cultural, que es va obrir poc després.

1976

La mare de tots els debats

P.B.

● L'any 1976, doncs, fruit d'un procés totalment assembleari se celebrava a diferents poblacions del litoral el Debat Costa Brava. Va ser el primer —i encara ara el de més transcendència— fòrum sobre la Costa Brava que es feia en democràcia. Per primer cop especialistes en diferents àmbits, entitats, associacions i col·lectius, en general, s'asseien per debatre, sense la tutela ni el sedas de l'administració, la problemàtica que, ja aleshores, afectava el litoral. Ens astora, ara, comprovar com les temàtiques, les problemàtiques, els perills i les conclusions d'aquell primer debat són encara vigents en els nostres dies, i han estat i són temes de debat recurrents al llarg de tots aquests anys.

1989

El segon, a Aiguablava

P.B.

● L'any 1989 se celebrava al parador d'Aiguablava, a Begur, el segon Debat Costa Brava. L'economista Joan Calç, que ja havia estat l'ànima del primer fòrum, acabava la seva intervenció en el del 89 reclamant la implicació de la Generalitat i les institucions en la planificació urbanística de la Costa Brava. Els ajuntaments ja havien fet el seu paper i gairebé tots havien redactat els seus plans generals d'ordenació. Era l'hora, doncs, que es planifiqués d'una forma més global i amb una visió més general del territori. En aquell debat, més tècnic i menys popular que el seu predecessor, ja es reclamava el TGV, l'eix transversal i el PEIN, entre altres infraestructures.

La font de les dades de població i urbanístiques que figuren al final de cada municipi és el PLOP i corresponen al 2000

Pas a pas

Portbou

Cala Rovellada

Colera

Cap Ras

Llançà

Port

Port de la Selva

Badia

El Golfet

Platja de Mar

Una visió de 13 anys

● **Jaume Torrent** és el cap del Servei d'Urbanisme a Girona. Hi treballa des de fa 13 anys i es coneix la Costa Brava pam a pam. Hi té moltes esperances posades, en el tercer debat, i, en general, pensa que s'han fet les coses força ben fetes, amb algunes excepcions. Remarca que hi ha molts temes que van sortir ja en el primer debat, l'any 1976, i que ara, el 2003, s'hauran de continuar discutint, perquè no s'han resolt. Troba a faltar que els ajuntaments utilitzin més els seus serveis i els dels especialistes que hi ha a Urbanisme per assessorar-se abans de redactar els planejaments. Per primer cop, s'ha mostrat disposat a analitzar, per a El Punt, la situació urbanística de cada un dels 23 municipis de la Costa Brava. S'hi pot estar d'acord o no, amb el seu criteri, però és evident que s'hauria de tenir en compte.

PORTBOU

Canviar trens per turisme

P.B. ● Portbou és un municipi que té data de naixement. Neix amb el ferrocarril, més aviat pel ferrocarril i és com una peça aïllada dins el sistema general de la Costa Brava. El seu territori està marcat d'una banda per la serra de l'Albera, i de l'altra, pel Parc Natural del Cap de Creus. Ara, una vegada desapareguda la duana i havent quedat obsolet l'intercanvi d'amples de via del tren -que es traslladarà a la zona del Far-Vilamallà-, la base del seu sistema econòmic ja no existeix.

El cap del Servei d'Urbanisme a Girona, **Jaume Torrent**, analitza aquestes circumstàncies i considera que, amb vista al futur, l'economia de Portbou ha de fonamentar-se en el turisme, en un turisme especial que evidentment no busca el mateix a Portbou que el que pot buscar a Roses, Platja d'Aro o Lloret de Mar.

Per aquest motiu, després d'indicar que l'etern aïllament per carretera que pateix el municipi està en via de solucionar-se, aporta tres possibles op

cions turístiques. La primera, el port esportiu, quan finalment s'acabi de construir i tenint en compte, segons **Torrent**, que caldrà resoldre l'accés per carretera a aquest equipament. La segona alternativa suggerida per **Torrent** es un creixement residencial i de serveis turístics de qualitat a la zona de la Coma Morisca, que l'Ajuntament, segons el cap d'Urbanisme, té ben orientat i enfocat hores d'ara. Finalment, i més com a font de recursos per a les arques municipals, proposa l'alternativa del projecte de parc edíl·lic entre Portbou i Colera. De tota manera, cap de les tres opcions està desenvolupada en aquests moments.

► **Població:** 1.614 habitants
Superfície: 930 hectàrees
ús residencial: 15.8470 ha.
Altres usos: 10.4000 ha.
Habitatges: 394

L'ESCALA

Aprofitar els JO

● L'Escala va saber aprofitar els Jocs del 92 i es va fer una feina important a Empúries. Torrent titlla de desordenat el creixement de l'eixample de Riells i creu que gràcies a l'ocupació militar la zona de Montgó s'ha mantingut neta d'edificacions i creu que la manera de gestionar aquest sector és un dels reptes de l'Ajuntament. L'altre gran tema pendent és el golf de Vilanera.

↗ **Població:** 5.266 habitants
Superfície: 1.641, ha
ús residencial: 205,460 ha
ús industrial: 31,6184 ha
Altres usos: 9 ha
Habitatges: 2.653

ROSES

Ara, cal apostar pel turisme de qualitat

P.B.
 ● Tot i que l'impacte de les edificacions a primera línia de mar a Roses és important, el cap d'Urbanisme manté que l'Ajuntament ha redreçat totalment el tema urbanístic i que ha sabut fer el tomb en els últims deu a dotze anys. Per Jaume Torrent, Roses ha d'apostar pel turisme de qualitat i, en aquest sentit i amb aquest objectiu, ha de donar sortida a totes les instal·lacions hoteleres de què disposa, amb centres de busseig; amb el port esportiu que ja és una realitat, però que encara no ha resolt el problema dels accessos que són deficients en l'actualitat i que no aconseguen descongestionar el trànsit del nucli urbà ni del port; amb el pla parcial que s'ha aprovat inicialment i que preveu una gran zona hotelera i un palau de congressos a les 708 hectàrees situades al costat de la Ciutadella, que abans estaven ocupades per un camping i que ara són propietat de l'Incasol i de l'Ajuntament. També creu que cal protegir el corredor biològic entre Santa Margarida i el nucli urbà, i remarca la decisió municipal d'impedir que s'edifiqui a la zona de muntanya de darrere la Ciutadella.

▶ **Població:** 11.483 habitants
Superfície: 4.567 hectàrees
ús residencial: 185,7 ha
ús industrial: 26,769 ha
Altres usos: 12,666 ha
Habitatges: 5.970

CASTELLÓ D'EMPÚRIES

Pendent del creixement d'Empuriabrava

P.B.
 ● Tot i que Castelló d'Empúries no és només Empuriabrava, és aquesta marina residencial la que obre el municipi al mar. Torrent pensa que Empuriabrava ha d'acabar per créixer urbanísticament pel que constitueix el seu nucli històric, és a dir, l'ampliació fins a la carretera. També ha de resoldre una altra mancança, l'ampliació de l'aeròdrom sobretot per problemes de seguretat. Per allargar la pista, però, cal salvar l'obstacle de la carretera i, a més, hi ha l'afectació del parc natural.

▶ **Població:** 4.630 habitants
Superfície: 4.164 hectàrees
ús residencial: 24,9976 ha
ús industrial: 59,1242 ha
Habitatges: 503

SANT PERE PESCADOR

Les places de càmping tripliquen la població

P.B.
 ● L'únic problema d'aquest municipi, per Jaume Torrent, i de molta importància, és l'ocupació turística que suposen els campings. Més de 4.000 unitats d'acampada són per a un municipi que no arriba als 1.500 habitants, una ocupació molt més agressiva que la de les urbanitzacions. «És el cavall de batalla més important del poble. S'ha d'ordenar bé, forçar el no creixement sobre la línia de la platja, sobre les dunes. Cal arribar a deixar una franja en blanc.»

▶ **Població:** 1.330 habitants
Superfície: 1.760 hectàrees
ús residencial: 129,1402 ha
Altres usos: 23,3428 ha
Habitatges: 3.185